

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

En af indenrigsministeriet i 1959 nedsat kommission med den opgave at overveje og til indenrigsministeriet at afgive betænkning om retningslinierne for den fremtidige skolebørnstandpleje og eventuel anden børnetandpleje afgav betænkning i 1966 (betænkning nr. 427-1966). Betænkningen indeholder forslag til lov om offentlig forebyggende børnetandpleje, forslag til bekendtgørelse om offentlig forebyggende børnetandpleje og forslag til normalreglement for offentlig forebyggende børnetandpleje.

Kommissionen fastslår, at tandsygdomme blandt børn er umådelig udbredt, og at en børnetandplejeordning, der baseres på den enkelte families forståelse af vigtigheden af en rationel pleje og behandling af børnenes tænder og på deres evne til at lade denne rationelle børnetandpleje gennemføre, kun vil give et for hele befolkningen beskedent resultat. På denne baggrund kommer kommissionen til det resultat, at en ideal børnetandpleje kun vil kunne opnås gennem en af det offentlige gennemført organisation, der sikrer *alle* børn mulighed for at deltage.

Målet for en systematisk børnetandpleje må efter kommissionens mening være i videst muligt omfang at forebygge tandsygdommernes opståen og, da tandsygdomme ikke helt kan undgås, at gennemføre bevarende behandling, sigtende på at opretholde den bedst mulige funktion, hvad enten det drejer sig om mælketænder eller blivende tænder, samt at forebygge følgetilstande efter tandsygdomme. Den ideale børnetandpleje bør begynde ved tændernes frembrud og vare til 19-20 års alderen.

Kommissionen erkender dog det urealistiske i på én gang at iværksætte den ideale børnetandpleje. Ud fra en logisk betragtning skulle opbygningen af en egentlig organiseret børnetandpleje begynde med spædbørns- og småbørnstandpleje. Kommissionen fandt imidlertid at måtte foreslå, at opbygningen tog sit udgangspunkt i den allerede eksisterende systematiske skoletandpleje, der på frivillig privat, senere kommunalt initiativ påbegyndtes omkring århundredskiftet.

Kommissionens lovforslag tilsikrede således alle børn i den undervisningspligtige alder adgang til vederlagsfri offentlig forebyggende og behandlende tandpleje. Efter kommissionens forslag skulle staten refundere halvdelen af kommunernes bruttolønudgifter til den obligatoriske tandpleje, og der

skulle kunne ydes statstilskud til etablering m. v. af offentlige børnetandklinikker samt til forebyggende foranstaltninger.

Ifølge oplysninger i betænkningen havde 101 kommuner pr. 1. januar 1966 skoletandklinikker, og efter overenskomst havde børn i yderligere 116 kommuner adgang til behandling på de etablerede skoletandklinikker. Af ca. 600.000 børn i den undervisningspligtige alder var ca. 300.000 børn dengang under egentlig skoletandpleje. Derudover havde adskillige kommuner forskellige former for refusions- eller tilskudsordninger til tandpleje hos privat praktiserende tandlæger.

Efter kommunalreformens gennemførelse vil ca. 105 af landets 277 kommuner have egentlig skoletandpleje under forudsætning af, at alle børn i de ny storkommuner inddrages under den skoletandpleje, som eksisterede i en del af kommunen ved sammenlægningens gennemførelse, og under forudsætning af, at indgåede overenskomster mellem kommunerne om tandplejeordning videreføres. I de ca. 105 kommuner bor ca. 73 pct. af landets befolkning, således at det kan formodes, at op mod 75 pct. af alle undervisningspligtige børn alene i kraft af kommunesammenlægningerne er eller i løbet af en overgangstid vil komme under egentlig skoletandpleje.

Indenrigsministeriet er enig med børnetandplejekommissionen i, at også den resterende del af de undervisningspligtige børn bør sikres egentlig offentlig tandpleje.

Imidlertid finder man ikke, at der bør ydes statsrefusion til kommunerne for udgifterne til offentlig børnetandpleje. Indenrigsministeriet er af den opfattelse, at der efter kommunalreformens gennemførelse og med gennemførelse af en forbedret udligning mellem kommunerne er skabt fornødent grundlag for, at også de kommuner, som ikke hidtil har haft egentlig børnetandpleje, kan bære disse udgifter.

Med undervisningsministeriets tilslutning har der i medfør af den nu ophævede skoletilsynslovs § 32 været ydet tilskud af skolefondene til kommunernes udgifter til skoletandplejen. Tilskuddenes størrelse har varieret fra 2 til 20 kr. pr. barn. Halvdelen af skolefondenes tilskud har været refunderet af undervisningsministeriet over finanslovskonto § 20.2.01.61.

Ifølge § 81 i den ny lov (nr. 44 af 9. februar 1970) om styrelsen af kommunernes skolevæsen m. v. er der fortsat mulighed for ydelse af statstilskud til foranstaltninger til fremme af skole-